

Za redakcyę odpowiedzialny
Stanisław Bronikowski w Poznaniu.

Administracya, Ekspedycya i Biuro Redakcyi przy
Wilhelmowskim placu pod Nr. 15.

Dziennik Poznański
wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni
poświęconych.

Cena ogłoszeń (inzeratów):
od wiersza drobnego 15 fen. — Reklamę od wiersza
drobnego 30 fen. (incl. tłumaczenia).

Listy
do Redakcyi, Administracyi i Ekspedycyi winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI

Przedpłata kwartalna
wynosi w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Państwie nie-
mieckim i w Austrii 7 marek 15 fen., w Belgii, Wło-
szech, Szwajcarii, Serbii, Ameryce, w Danii, Francyi,
Anglii i Szwecyi 12 marek.

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmują się w Ekspedycyi; przedpłate przyjmują
w monarchii pruskiej oraz w państwach do zwłaz
pocztowego niemiecko-austriackiego należących urzędy
pocztowe. W innych krajach zaś tylko nasze agentury
za których pośrednictwem (zobacz niżej) można także
przesyłać ogłoszenia do Eksp. Dziennika Pozn.

Rękopisma
nadsyłane Redakcyi nie zwracają się i nie są one błąd.

Agencye Dziennika Poznańskiego:

W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue de Faubourg Poissonnière 33. — Ogłoszenia dla Dziennika przyjmuje w Paryżu wyłącznie p. Adam, Carrefour de la Croix Rouge 2. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 48. A. Retemeyer, Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behrenstrasse 24 i Central-Annoncen-Bureau der Deutschen Zeitungen, Mohrenstrasse 45. — W Bremie E. Schlotte. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Pleszewie: L. Zboralski.

Przedpłata kwartalna na Dziennik Poznański

wynosi w mieście Poznaniu 7 marek 50 fen., w obrębie państwa niemieckiego 9 marek 15 fen.

Miejscowi prenumerować mogą w Ekspedycyi Dziennika Poznańskiego przy Wilhelmowskim placu Nr. 15 u pp. M. Leitzebra i Sp. przy Wilhelmowskim placu Nr. 3, u pana Antoniego Rose w Bazarze, u pani Pawłowskiej, Wrocławska ulica Nr. 6, u pana J. N. Leitzebra, Wodna ul. i róg Garbar Nr. 16, J. Affeltowicza, Chwaliszewo.

zamięscowi zaś po wszystkich cesarskich urzędach pocztowego związku niemiecko-austriackiego lub też u naszych agentów. Po za obrębem państw wchodzących w skład pocztowego związku niemiecko-austriackiego prenumerować można: dla Francji w Paryżu: Librairie du Luxembourg, rue de Tournon No. 16; pułkownik Raczkowski rue de Faubourg Poissonnière 33, Upraszamy o wczesne składanie przedpłaty, abyśmy mogli obliczyć ilość nakładu. — Abonentom miejscowym za dopłatą 50 fen. kwartalnie odsyłamy Dziennik do domu.

Dziennik wydaje się pomiędzy 4 a 6 godziną po południu w drukarni J. I. Kraszewskiego (Dr. W. Lebiński) przy Wilhelmowskim placu Nr. 15.

Ekspedycya Dziennika Poznańskiego przy Wilhelmowskim placu pod Nr. 15.

POZNAN, 23 czerwca.

Senat francuzki zatwierdził już wniosek o rozwiązanie izby. Ze go zatwierdzi — o tém wątpić nie było można, ale zwłoka, jaka nastąpiła, arcyniemłą musiała być rządowi, bo przedtężała obrady, które skompromitowały już rząd więcej jeszcze skompromitowały. Skompromitował go już minister Fourtoun swojem zachwastwem, skompromitował ks. Decazes swojemi oświadczeniami, nie zupełnie prawdziwemi, jakieśmy się przekonali wczoraj, a nade wszystko skompromitowali go bonapartyści, może zawczasie cieszący się zwycięstwem. Do znanego p. Cassagnaca powiedział Rouher: „Kompromituje pan nasze stronnictwo“, a Monitor, organ księcia Decazes, dowodzi: „że wszyscy wyznający idee liberalne powinni się starać, by dalsze przesilenie, mające usunąć niebezpieczeństwo radykalizmu, nie wypadło na korzyść bonapartyzmu, co by było równie strasznem dla naszego kraju niebezpieczeństwem. Dzienniki tego stronnictwa już wydają okrzyki tryumfu, już krzyczą z całego gardła, że izba do nich należy, że tego dowioda, iż reszta konserwatystów to tylko ich pomocnicy“ itd. itd. Powiedzą jeszcze, że skompromitowany także został rząd rozprawami na posiedzeniu senatu z dnia 21, na którym zaczepiony p. Juliusz Simon opowiadał historię swego gabinetu i wykazywał, że padł ofiarą ultramontańskiej zemsty. Pierwszym z mówców na czwartkowym posiedzeniu senatu był Wiktor Hugo. Konflikt, są jego słowa, wybuchł między dwoma władzami. Dziś sądzić ma senat i będzie też sądził, od jego sądu zależy, czy Francya ma żyć w pokoju lub czy będzie widownią zamieszania i ciągłych rozterek. Zapewniając Francji pokój zapewniamy go Europie; niepokójając ją zaś wywołujemy niepokój w całej Europie. Francji grozi niebezpieczeństwo a o tém wiedzieć powinien senat i stać się godnym swego zadania. Niektóre zamachy stanu, o których nie zapomnieliśmy historyi, ponure rzucają światło na to, co się dzieje teraz i stać się może później. (Niepokój.) W waszem gronie są mężowie, którzy przecie mają pamięć, niechaj się więc zastanowią. Ja chętniebym wierzył, że rząd nie zejdzie z drogi legalnej, ale nadmieniam, że taka wiara w legalność także i dawniej istniała. Francya była spokojną, bu pracą zajęta — aż tu naraz w dzień pogodny, w dzień 16 maja — uderzył piorun. Handel nasz w zastój i liczymy straty nasze już na miliony. — Dalej broni mówca postępowania izby deputowanych i wynurza życzenie, ażeby senat przynajmniej odczytał rozwiązanie i zawiązań na zewnątrz nie powiększał jeszcze zawiązaniami na wewnątrz. Teraz — tak dalej mówi Wiktor Hugo — jedno tylko widzę i to mnie niepokoi. Oto duch rewolucyjny tkwi w rządzie, duch natomiast rządowy tkwi w republikańskiej

większości. Republikanie pragną rozumnego, spokojnego postępu, pragną pokoju na wewnątrz i na zewnątrz. Stronnictwo natomiast monarchiczne pragnie przewrotu tego, co istnieje. Istnieje partya za Papięciem przeciwko Włochom (Niepokój). Wołania: to nieprawda!), któraby chciała doprowadzić do wojny. — W końcu oświadcza mówca: Francya dostała się w ręce awanturników i żąda pomocy, ratunku od senatu. Senatorowie! Okażcie dzisiaj, że jesteście potrzebną instytucją!

Następnie zabrał głos Juliusz Simon. Tłumaczy on nasamprzód swoje postępowanie, odpięra zarzut, jakoby był zgadzając się na jawność posiedzeń rad municypalnych, i tak dalej mówi: Wystąpiono przeciwko mnie z dwoma zarzutami, ale istotnym zarzutem było przyjęcie porządku dziennego z dnia 4 maja przeciwko agitacyom ultramontańskim. Uwiadomiono mnie, że istnieje zamiar interpelowania rządu w obudwóch izbach w kwestyi religijnej. Zdanie moje wypowiedziałem nasamprzód w izbie deputowanych. Przekonania moje znane są od lat trzydziestu; nie zobowiązałem się, udając się do izby, do niczego, a zatem mógłbym być przyjęć porządek dzienny albo go odrzucić. Nie mogłem go jednakowoż odrzucić bez narażenia przez to Francji na spory religijne. Nie dziwię się, że wyszukano obojętny powód. Boć przecież nie można było powiedzieć, że pragnie się przesilenia religijnego. W końcu cały gabinet przyjął porządek dzienny. Zmiana gabinetu inną miała przyczynę. Utrzymywano, żeśmy za nadto byli powolnymi. Zapelnie przeciwie mieliśmy się rzeczy. Utrzymywałem, że gabinet upadł w skutek swoich koncesji — jest to oszczerstwem. Istotną przyczyną upadku było to, że ministerstwo było w zgodzie z republikańską większością, a było z nią w zgodzie dla tego, bo było ministerstwem republikańskiem. (Przebiegłe oklaski.) Kiedy mnie powołał do siebie marszałek, oświadczyłem zaraz: „Należy do republikańskiej lewicy.“ Marszałek z uprzejmością wysłuchał tych słów. Dziękowałem mu za to, ale nie przeczuwałem tego, co się potem stanie. Gabinet dotychczasowy upadł, — ponieważ był gabinetem republikańskim i od swoich zasad odstąpić nie chciał. (Okłaski.) W końcu oświadcza się jeszcze pan Jules Simon przeciw ustanawianiu oficjalnych kandydatur — poczem udziela marszałek głos prezesowi gabinetu, ks. Broglie. W dłuższem przemówieniu wskazuje on nasamprzód na postępy radykalizmu i podnosi, że p. Jul. Simon nie był panem większości, panem był ktoś inny, radykalniejszy, który popierał p. Simona. Jeśli się podobają p. Simon wziąć sobie tego męża za doradcę, to nie podobają się to marszałkowi prezydentowi, który ma prawo zadać sobie pytanie, pod jakimi warunkami odda władzę w ręce swego następcy. Utrzymywano, że obecni ministrowie nie są republikanami, ale konstytucya z roku 1875 nie zawiera przecież nie takiego, co by

pod tym względem nakładało na ministrów jakieś zobowiązania. W liczbie 365 deputowanych, którzy uchwalili votum nieaufania przeciwko gabinetowi, znajdowało się 35 intransigentów. „Koalicya przeciwko koalicyi, ja wołę naszą koalicyę.“ Co się tyczy zarzutu agitacyi klerykańnych, to ministerstwo obecne jest wprawdzie przychylnie kościołowi, ale nie nadweryż żadnej zasady prawa publicznego, nie uwikła kraju w żadne religijne zamieszania i w żadną religijną wojnę. „Manewra“ te nie wywarły żadnego wpływu na zagranicę i nie wywarły też na wewnątrz. Kraj wahać się nie będzie między wyborem Mac Mahona a wyborem dyktatora z Bordeaux.

Po księciu Broglie przemawiał p. Bérenger; treści przemówienia jego nie podaję telegrafem. — Posiedzenie odcroczono na dzień następny. — Czy mowa księcia Broglie zatarła przykre wrażenie, jakie sprawiły przemówienia republikański i Simona — i wystąpienia bonapartyistów, o tém dowiemy się później. Dziś wiemy już, że nawet marszałek Mac Mahon zrozumiał podobno, — jak go kompromituja bonapartyści i w jak trudnem znajduje się położeniu. I otoczenie marszałka prezydenta, jak donosi Temps, nie zbyt zadowolone z dotychczasowego przebiegu rozpraw tak w senacie jak i izbie deputowanych. Natomiast umiarkowanie, stałość i zgoda, jakie cechują republikańskie stronnictwo, nie mało miały zadziwić marszałka prezydenta. — Ale, bądź jak bądź, rzeczy w każdym razie pójdą przewidzianym torem; — marszałek, chociażby mu się więcej jeszcze otworzyły oczy, nie może się już cofać, pójdzie tam, dokąd go ciągną ci, których żadne nie wstrzymują skrupuły. Marszałek idzie z zawiązanymi oczyma ku przepaści. Mniejsza już o niego, jeżeli mu się taki marsz podoba — ale pociągają on za sobą Francję.

O pogłoskach, odnoszących się do postawy Austrii w obec toczącej się wojny a nade wszystko w obec wahać się Serbii i pobitej Czarnogóry, piszemy poniżej. Tutaj nadmieniamy, że według Neues Wiener Tagblatt postanowiona podobno kooperacya rumuńskiej i rosyjskiej armii. Szczegóły tylko tej korporacyi nie są znane.

Na teatrze azyatyckim walna — jak pisze Neue freie Presse — zaszła bitwa. W zeszłą sobotę toczyła się walka między oddziałem tureckim, liczącym 12 tysięcy żołnierza a korpusem rosyjskim 20-tysięcznym pod Seidekanem, która skończyła się klęską Turków. Dowódca Ferik Mehemed pasza zginął a nawet wojskowy attaché angielski, generał Kemball, o mało nie dostał się do niewoli.

Z naddunajskiej widowni donoszą, że stan wody Dunaju wynosi 15 stóp 4 cale nad stan normalny — a zatem nie rychłą zapewne dowiemy się o przekroczeniu rzeki.

— Daję ci słowo, że te pieniądze nie pochodzą z funduszu dyspozycyjnego.

— Zkądkolwiek pochodzą, mniejsza o to. Dość, że nie wykonałem tego, co za ich pomocą miałem wykonać.

Stary zagryzł wargi i uśmiechnął się. Po chwili jednak dał klapsa Leonowi w rękę i rzekł:

— Wykonałeś swoją misję — i wykonałeś ją bardzo dobrze. Nie przerywaj, pozwól mi się wygadać. Przyjeżdżasz teraz ze wsi, z pustyni, z grobu, co? A więc nie wiesz wcale, co tymczasem przobito, co na świecie. Dokonałeś mistrzowskiej sztuki, ty geniuszu, ty dziecinnie szcześnie! Tak, tak, bratku! w czepku się rodziłeś! Postępowateś jak jasnowidzący, jak czarno-księżnik. —

— Drwisz sobie ze mnie!

— Spełniłeś wszystko, czego od ciebie żądano; otwarcie i gorliwie czyniłeś zadość swym misji, która polegała na tém, aby „przez wierne i zgodne z prawdą“ określenie położenia „skłonić do powolności i usposabiać pokojowo dyplomatów, kierujących losami świata. Nie zaniebadałeś żadnego środka, żadnej drożyny, wiodącej do tego celu. Na tym gładkim lodzie polityki okazałeś się szermierzem godnym twoich przeciwników, czego dowodzi najpełniej to, że oboz przeciwny wszędzie i usilnie pracował nad zbijaniem twoich poglądów, nad zniweczeniem usposobienia, które ty wywołałeś, i podczas gdy ty przedstawiałeś stan rzeczy w świetle „prawdziwem“ — oni, aby dopiąć swoich zamiarów, przedstawiali wszystko w świetle „fałszywem.“ Co było w ludzkiej mocy, spełniłeś wszystko sumiennie i bardzo sprytnie. Pisałeś memoriały, ogłaszałeś korespondencje po dziennikach, porozumiewałeś się z oddalonymi stronnikami, nawiązywałeś stosunki wszechstronne, przemawiałeś nawet na zebraniach robotników, głosujących za utrzymaniem pokoju. Twój wysłańcy przebiegali kraj cały, twoje sprawozdania były w każdej kwestyi gruntowne i prawdziwe. Ale ze wszystkich twoich pomysłów najgenialniejszym, najbardziej mistrzowskim był — nagły wyjazd z Paryża.

— Al... —

— Domyślał się, że musiałeś jakimś sposobem przewahać, iż katastrofa się zbliża. Wiedzieliś od dawna, że niemożliwem jest pokojowe załatwienie sprawy

* **Jutro** rozpoczynają się w mieście naszym posiedzenia sejmiku prowincjonalnego dla W. Ks. Poznańskiego.

* Czytelnicy przypomną sobie — tak pisze Gazeta Toruńska — że na ubiegłej sesyi sejmowej podniósł poseł Łyskowski potrzebę zaprowadzenia taryfy dyferencyalnej dla transportu węgla szląskiego do prowincyi naszej. — Poseł Łyskowski nie popuścił tej sprawy, która dla tej prowincyi jest kwestyą żywotną i która też obudziła ogólne zajęcie. Aby nie pominąć odnośnych instancyj, udał się poseł Łyskowski z przedstawieniem najpierw do głównego zarządu kolei górnośląskiej; odebrał wszelako odpowiedź, że zarząd kolei nie może odstąpić od przyjętej i przez rząd zatwierdzonej taryfy „jednego feniga od centnara i mili.“

Skutkiem takiej odpowiedzi zaniósł p. Łyskowski w tych dniach podanie do ministra handlu, w którym powtarza motywą przez siebie w sejmie wyrzeczone, komunikuje odpowiedź zarządu kolei górnośląskiej i prosi o interwencyę ministra handlu resp. rządu; w końcu zaznacza, że jeśli pan minister nie raczy z ramienia rządu zarządzić koniecznej potrzeby, natenczas będzie mieć miejsce wspólny wiec prowincjonalny ad hoc wszystkich interesentów, tak gospodarzy jak fabrykantów, który na przyszłą sesyę sejmową uchwali i odeśle petycyę wspólnie z całej prowincyi, o zaprowadzenie taryfy dyferencyalnej dla transportu węgla szląskiego do Prns Zachodnich i o redukcya kosztu transportowego na 40 fenigów za centnar, co czyni mniej więcej pół feniga od centnara i mili.

Z powodu listu paryzkiego do St. Piet. Wiedomości.

W jednym z poprzednich numerów Dziennika podaliśmy w tłumaczeniu list p. H. S z Paryża do profesora Gradowskiego, list odnoszący się do stosunku Polski do Rosyi. Podając go zastrzeżliśmy sobie uwagi nasze aż do chwili, gdy dojdzie nas odpowiedź na rzeczony list profesora Gradowskiego. Do dnia 22 b. m., z tej daty mamy przed sobą St. Piet. Wiedomości, odpowiedzi tej nie znajdujemy, natomiast znajdujemy tak w powyższym dzienniku jak i innych rosyjskich hipokryzyjne głosy

między dwoma mocarstwami, u których idea walki na śmierć i życie wrosła aż do kwestyi „honoru narodowego.“ I to przewidziałeś, że wnieście się jakiegokolwiek trzeciego mocarstwa do tej strasznej walki zrodzi pożar w całej Europie, a twoja biedna, dopiero odradzająca się ojczyzna może nie wytrzymać tej ogniowej próby. Gdzie były skierowane dążenia innych, to widzieliś jasno, jak na dłoni. W tak krytycznych czasach nie rozstrzyga prawda, logika, pogląd osobisty, lecz wypadki, wielkie niespodzianki dziejowe.

Leon słuchał ze zdumieniem swoich własnych myśli, wypowiedzianych przez usta innego człowieka.

— Przebieg rzeczy był, o ile pomnę, następujący: dnia 7 lipca otrzymałem telegram z Wiednia, zaprzeczający pogłoskom o uruchomieniu artylerii. Cały świat wie, jak należy czytać takie zaprzeczenia urzędowe. Nazajutrz ks. Alienor Nornenstein wyjechał do Niemiec południowych; tegoż dnia o północy ks. Oktawian Nornenstein przybył do Paryża. Udawano przed tobą, że celem jedynym jego podróży było odwiedzenie synowej, lecz ty wiedziałeś dowodnie, że szło mu tylko o jak najprędzkie zaciągnięcie pożyczki, bez której liga nie mogła wystąpić czynnie. Musiał jechać do Brukseli na Paryż, ponieważ już w owym czasie jego rysopis był w Niemczech towarem bardzo poszukiwanym. W tym samym czasie ty byłeś u szczytu wziętości; wszyscy starali się o twoje względy, na twoją cześć wydawano obiady i bale; piękne kobiety rzuciły na ciebie wdki, których przynętą była miłość. Potrzebowano jeszcze przez kilka dni twojej działalności politycznej w duchu pokojowym, potrzebowano twój twarz, jaśniejącej silnem jak skała przekonaniem, z niej matadorowie świata finansowego wnioskowali o deszczu i pogodzie. Ale ty — pomyślałeś im szki. Przewidziałeś na tydzień naprzód, że twoja polityka upadła, zanim jeszcze ten upadek istotnie nastąpił. Otrzymałeś więc w samą porę list — nie mający może żadnego znaczenia — ale który umyślnie i ostentacyjnie przyniesiono tobie podczas wieczoru; przeczytałeś i oznajmiłeś, że musisz natychmiast wracać do domu. Po mistrzowsku odegrałeś tę scenę. Całe towarzystwo śledziło wyraz twój twarz; czytano treść depeszy z gry twoego czoła, twoich rysów. Zbladłeś, usta ci drgały; z twojej piersi wydobyło się głębokie

Komedyanci życia.

POWIEŚĆ WĘGERSKA

M. Jókaja.

TOM V.

(Ciąg dalszy. Zobacz nr. 294, 296, 297, 298, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 23, 25, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 45, 55, 56, 57, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 84, 85, 86, 87, 92, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 112, 113, 114, 115, 116, 119, 120, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 135, 136, 138, 139, 140 i 141.)

Otwarto gabinet. Czarny Kakadu wprowadził Leona. Służący nakrył stół a wkrótce zjawił się chłopak mały jak pieść, przynoszący gościom wino lub piwo.

— No, Józiek, co dasz nam dzisiaj? butelkę Chablis na początek? A może wolisz Liebfrauenmilch, Leonu? Albo... —

— ...nera? A możebyśmy spróbowali „bateau Ma...“

bratku, nie zamawiaj drogiego wina,

lednie obchodzić się z portmonetką.

y. Obrócił się do chłopaka i wy-

nam dw... „pfiki“ Vöslauera.“

Czarny Kakadu nachylił się

głosem:

ak pogospodarował w Pa-

bractwa tureckich świętych?

szem, przywożem całą sumę

nie chciałem się z tobą widzieć,

o jest.

gjął z pugilaresu paczkę banknotów i

arm na stole.

ata pokręcił głową i wrzucił ramionami.

Wprawdzie wykonaniu przez Austryę działań w tym jedynie właściwym kierunku i osiągnięciu powyżej wskazanego celu sprzeciwiałyby się dzisiaj cesarstwo niemieckie. Jednak mniemam, że monarchia austro-węgierska mogłaby neutralność w tym względzie cesarstwa niemieckiego pozyskać, robiąc mu ustępstwa w Niemczech, t. j. jest zgadzając się na to dobrowolnie, co cesarstwo niemieckie pomimo oporu Austrii osiągnie. — Zresztą jeżeli Austrija nie ośmieli się jeszcze teraz rozpocząć działań przygotowawczych w właściwym, wyżej wskazanym kierunku, niechaj przynajmniej jeszcze dłużej neutralna pozostanie.

Z teatru wojny.

Z nad Dunaju.

Z nad Dunaju donoszą dziś znowu o nową pukanię jaka wywiązała się onegdaj pod Pyrgosem między tureckim monitorem a baterią rosyjską. Skoro monitorowi tureckiemu przybyła w Ruszczuku na pomoc bateria turecka, umilkła bateria rosyjska. Równocześnie wywiązała się między Kalafatem i Widyniem silny ogień artyleryjski, skutkiem którego zgorzało tak w jednym jak i drugim mieście po kilka domów. Prócz powyższych nieznaczających utarzek niemiękkich spotkań, jakie miał pod Kolaraszi rekonesans turecki z przeważnymi siłami rosyjskimi, nie nie zaszło w dniach ostatnich ważniejszego nad Dunajem.

Ruch wojsk rosyjskich trwa ciągle a jak jednoznacznie donoszą, przeprawa przez Dunaj nie nastąpi przed upływem dni dziesięciu, nie ma bowiem jeszcze podstatkiem dział i materiałów pontonowych. Częściowa jednak przeprawa może już pierwiej przyjść do skutku, a zwłaszcza pod Brailą. Główna kwatera w ks. Mikołaja dopiero ma być za tydzień przeniesioną nad Dunaj. Wielu oficerów sztabowych odjechało już do Giurgewa, Turnu-Magureli i Slatiny.

Wiedeńska Neue freie Presse odbiera z Bukaresztu pod d. 21 bm. następującą depeszę:

Wczoraj dał się dostrzec niezwykle silny ruch wojsk rosyjskich. Kolejami żelaznymi przewożono z wschodu i zachodu wszelkie zapasy materjału artyleryjskiego, prochu, kul, kotwic i lin. Oficerowie sztabu jenerałego gotują się do opuszczenia dotychczasowej głównej kwatery. Car uda się do Aleksandrii, gdzie pozostanie aż do czasu przekroczenia Dunaju. Od dni kilku toczyły się na całej linii dunajskiej zwałe walki artyleryjskie. Rezultat ich nieznany, mówią jednak, że Turcy lepiej strzelają skutkiem czego baterie rosyjskie dotkliwie poniosły straty. Turcy urządzili pod Nikopolisem bardzo silne baterie, gdzie też zgromadzili znaczne wojska. Rosyjski sztab jenerały uczuł bardzo dotkliwie ostatnie klęski Czarnogórców. Mówią, że armia naddunajska zostanie jeszcze wzmocnioną 40,000 wojska, a to w miejsce korpusów rumuńskich, po których nie wiele lub wcale nie się nie spodziewają. Dotychczasowy entuzjazm, poczyna się ulatniać, a ogólnie jest przekonanie, że zanosi się na długą i uciążliwą wojnę.

Dnia 20 b. m. miał się odbyć w Plojeszt — jak telegrafują z Bukaresztu do Neue freie Presse — zjazd między carem a ks. Milanem, przyczem miała być poruszona kwestya przemarszu wojsk rosyjskich przez terytorium serbskie. Dotychczas nie jeszcze nie postanowiono. Rosya wysłała już atoli do Serbii cztery miliony rubli, mające służyć na przyspieszenie uzbrojenia na wypadek, gdyby Serbia miała w danyrazie wystąpić wspólnie z Rosją przeciw Turcy lub też przeciw Austrii. Pewien jenerał rosyjski odezwał się dzisiaj rano: „Prócz armii wystawionej przeciw Turcy postawimy podwójnie silną armią przeciw Austrii. Wojnę z Austrią uważamy w Rosji za wojnę narodową i patriotyczną.“

Dnia 21 bm. zaś telegrafują do tego samego dziennika, co następuje: Ks. Milan udał się do Plojeszt celem widzenia się z carem. W jego otoczeniu znajduje Risticz, Ljesznianin i Horwatowicz. Mówią na pewno, że wojska rosyjskie przeprawiają się przez Dunaj na terytorium serbskie. Ks. Milan zamierza, wspierany przez Omladine, proklamować niezależność Serbii.

Biuro Wolffa i dzienniki zagraniczne odbierają następujące depesze:

Bukareszt, 22 czerwca. Car Aleksander i w. ks. Mikołaj odjechali na dwa dni do Braili, celem odbicia rewizji nad przybyłymi tam świeżo dwoma korpusami. W ks. Aleksy spodziewanym jest także w Braili. Główna kwatera opuści wkrótce Plojeszt i przeniesie się prawdopodobnie do Aleksandrii.

Kraków, 21 czerwca. Pod Warszawą ma być urządzony wielki obóz pod pozorem corocznych ćwiczeń. W Warszawie jednak nikt temu nie wierzy i inne przypisują w ogóle obozowi temu znaczenie.

Bukareszt, 22 czerwca. Dyrektorem wszystkich rumuńskich poczt i telegrafów został mianowany pułkownik rosyjski, który ma czuwać także nad korespondencjami.

Attachés wojskowi wszystkich państw będą towarzyszyli głównej kwaterze. Są tu reprezentowane armie Niemiec, Austrii, Francji, Włoch, Szwecji, Danii i Japonii.

W głównej kwaterze przebywa 40 korespondentów, między tymi 8 Amerykanów.

Z azjatyckiego teatru wojennego.

Specjalny korespondent londyńskiego dziennika donosił telegraficznie o odebraniu napowrót przez wojska tureckie Bajazydu, dodając przytém, że w walce tutaj padło przeszło 2000 Rosyan. Dzisiaj tymczasem donoszą z Carogrodu, że wiadomość ta nie zdaje się być autentyczną a przynajmniej nie ma jeszcze urzędowego w tej mierze potwierdzenia. — Telegram carogrodzki Neue freie Presse donosi, że Bajazyd jest wprawdzie obsadzony przez Kurdów, na wezwanie atoli ostatnich, by załoga rosyjska złożyła broń, odpowiedzieli Rosyjanie, że będą się bronili do upadłego.

Wedle telegramu erzerumskiego do powyższego dziennika stoczoną została w zeszłą sobotę pod Saidakanem między Turkami a Rosyanami krwawa bitwa. Turków było 12,000, Rosyan 20,000. Walka trwała od rana do godziny 2 po południu. Turcy zostali pobici, utracili 600 ludzi i musieli cofnąć się w kierunku Delibaby. Poległ dowódca turecki Ferik Mehmed pasza. Angielski attaché wojenny, jenerał Kembal o mało, że nie dostał się do niewoli. Kozacy ścigali go i jego świtę. Mukhtar pasza znajduje się w Koprikoi.

Z Czarnogóry i Albanii.

Wypadki w Czarnogórze stoją dzisiaj na pierwszym planie i ożywiają nieco ową jednostajność jaka wieje z nad Dunaju. Skutkiem zwycięstwa odniesionego w wązozach Duga i pod Ostrogim wkroczył Suleiman pasza od północy trzema do Czarnogóry kolumnami i stanął pod Danilogrodem naprzeciw nieprzyjaciela. Przeciw Danilogrodowi maszeruje także od południa Ali-Saib pasza celem połączenia się z Suleimanem. W razie udania się kooperacji obu tureckich jenerałów zostaną walczące na wschodniej granicy przeciw Mehmetowi Aliemu oddziały czarnogórskie zupełnie odcięte a siły księcia Czarnogóry przepętowane. Gdy to się stanie, będą niezawodnie Suleiman pasza i Ali Saib pasza usiłowali zawiązać połączenie siłami środkową i zachodnią Czarnogórę, podczas gdy Mehmet Ali weźmie sobie za zadanie obsadzenie wschodnich części tegoż kraiku.

Z obozu czarnogórskiego pod Ostrogim telegrafują pod d. 21 do Pol. Corr., że Czarnogórcy cofają się

przed przeważnymi siłami tureckimi, opuścili wązoz Duga i zajęli pod Ostrogim obronne stanowisko. Na Czarnogórców natarło w sobotę 40 batalionów wojska i 20 dział, które prowadziły z sobą 5000 koni objuczonych prowiantem, a odtąd trwają dzień w dzień bezustannie walki krwawe. W razie gdyby Czarnogórcy byli zmuszeni uleść przemocy — mówi telegram — drogo przyjdzie opłacić Turkom to zwycięstwo. I bez tego odnieśli w ostatnich trzech dniach ogromne straty. Czarnogórcy z wielkim walczą zapalem.

Z Rumunii.

Senat rumuński został d. 20 bm. zwołany na nadzwyczajne posiedzenie. Wedle doniesienia telegraficznego do Pol. Corr. szło o obrady nad „nową“ z Rosją konwencją co do kooperacji armii rumuńskiej z armią rosyjską po tamtej stronie Dunaju. Ustąpienie Rosettego z urzędu marszałka izby miało nastąpić skutkiem niesnasek z prezesem gabinetu p. Bratiano, któremu pierwszy wyrzucił, iż zanadto zaawanturował się w swojej dla Rosji lojalności. Mówią, że niedługo ustąpi także p. Bratiano, Rosyjanie bowiem mają być z niego niezadowoleni.

NIEMCY.

* Berlin, 22 czerwca. Przed kilku dniami wspomnieliśmy na tém miejscu o rozdrożeniu, jakie zaszło w kościele ewangelickim i podaliśmy wedle Prov. Corr. słowa wypowiedziane z tego powodu przez cesarza Wilhelma przy pożegnaniu ministrów. Dzisiaj znajdujemy ponownie w dziennikach berlińskich uwagi co do tego rozdrożenia. Półurzędowe organa piszą: „O rozmowie, jaką miał prezes konsystorza prowincji brandenburskiej Hegel po odebraniu najwyższego rozkazu, z prezesem najwyższej rady kościelnej Hermannem, fałszywe po dziennikach głoszone wiadomości. W dłuższej z sobą rozmowie starali się ci dwaj dostojnicy kościoła wynaleźć modus vivendi. Wizyta prezesa Hegla u prezesa najwyższej rady kościelnej, Hermann nastąpiła z tego powodu, że prezes Hegel chciał osobiście donieść p. Hermannowi o pozostaniu swém nadal w urzędowaniu oraz oświadczyć gotowość swą do wspólnego działania wedle woli cesarza. Tę samą gotowość wypowiedział także i prezes rady kościelnej.“ Kreuz Ztg. zaś pisze, co następuje: „Provinzial Correspondenz, omawiając stanowisko cesarza do ewangelickiego wyznania, oświadcza, że cesarz nie tylko we własnoręcznych pismach do ministra wyznania i prezesa Hermann, — ale i na inném miejscu miał wyrazić nadzieję, iż obadwaj popierać go będą nadal wszelkimi siłami w krytycznym obecnie czasie. Wyrażenie „na inném miejscu“ odnosi się, jak się dowiaduje Nord. Allg. Ztg., do dłuższego, własnoręcznego pisma, przesłanego przez cesarza prezesowi Hermannowi, oraz do osobistego oświadczenia cesarza przy pożegnaniu ministrów przed wyjazdem do Ems.“

Parlamentowi ma być przedłożonym w najbliższym czasie projekt do prawa dotyczący reformy prawa pocztowego dla cesarstwa.

Wydziały Rady związkowej przyjęły wniosek Prus dotyczący opłat stemplowych, i postanowiły wysadzić komisją złożoną z ludzi fachowych różnych państw związkowych, celem wydania opinii co do tego: czy i o ile potrzebnym jest przelanie pewnych opłat stemplowych na cesarstwo. Pomieniona komisja ma w danym razie wypracować ośnośny projekt. — Projekt do prawa o nieszczęściach na morzu, uchwalony przez parlament w ostatniej kadencji, przyjętym został również przez ośnośne wydziały Rady związkowej wedle uchwał parlamentu.

Zapatrzywania prasy berlińskiej na przesilenie obecne we Francji i jego możliwe następstwa — dwojakiego są rodzaju. Przeważa część dzienników stolicy Niemiec, do których zaliczają się organa liberalne, życzyłyby sobie jak największego zamieszania we Francji, może nawet czynnej rewolucji, aby jak najwięcej mogły Niemcy na tém skorzystać. Ustawicznie też zwracają pomienione dzienniki uwagę rządu na grożące ze strony Francji niebezpieczeństwo i prą niejako rząd obecnie już do czynnej interwencji. Nie żądają wprawdzie wręcz okupacji prowincji nadgranicznych, lecz nie miałyby nic przeciw takowej, owszem zgadzałyby się z ich życzeniem. Druga część prasy, mniejsza, do której należą zachowawcze organa berlińskie, wyraża radość swą z upadku gabinetu Simona i w nowo utworzonym gabinecie ks. Broglie upatruje zwycięstwo zasad zachowawczych, które najlepiej usłużą tak Francji samej jak i całej Europie. To też Kreuz-Ztg. n. p. nie widzi żadnego niebezpieczeństwa dla Niemiec z powodu zmiany gabinetu we Francji. Owszem przekonana jest, że rząd wyjdzie zwycięzcą przy nowych wyborach i zainauguruje nową, pomyślną erę dla Francji.

Stósunki handlowe Niemiec z Rosją nie są, jak wiadomo, szczególniejszego rodzaju. Nieraz już odbywały się w tej mierze głosy, i to ze strony Niemiec, nie mogących pojąć, jak Rosya żyjąca i chcąca żyć z Niemcami w przyjaźni, może stawiać niemieckiemu handlowi zapory, i kupców niemieckich narażać na różne celne i nadgraniczne trudności. Rzecz oczywista, że ubogim Niemcom a szukającym zresztą już z natury swęj wszędzie chleba i zarobku, gdzie się takowy da tylko dopatrzyć — chodzi bardzo o to, aby zapuścić swe zagony w jak najdalej granice Rosji i zarabiać tam ile się da, bo na Rosji jeszcze wiele zarobić można. Głównymi przeszkodami dla niemieckiego handlu ze strony Rosji są przedewszystkiem dwie okoliczności: wysokie cło rosyjskie od wywozowych towarów i ścisła nadgraniczna kontrola, przechodząca nieraz w szczykany. To też za każdą razą, jak tylko nadarzy się ku temu pora, żądają niemieckie dzienniki obniżenia cla wchodowego, a przedewszystkiem jak największej swobody dla kupców niemieckich przy przejeździe komory rosyjskiej. Obecnie wojna wschodnia nową prasie niemieckiej nadarza sposobność w tym względzie. Rosyja zależy wiele na tém — pisze prasa niemiecka — aby Niemcy popierali jej politykę wschodnią. Rosya powinna przeciw wiedzieć o tém, że pragnąc przyjaźni z Niemcami, najlepiej ujęłaby sobie cały naród niemiecki, gdyby spełniła dawne jego życzenie i otworzyła swe granice niemieckiemu handlowi. Rosya powinna wiedzieć o tém, że dobre między państwami stósunki nie dadzą się na długo utrzymać, jeżeli jedno państwo drugiemu wypowiada ekonomiczną wojnę. Dzisiaj przedź aniżeli w innym czasie — kończą uwagi swe dzienniki niemieckie — skłonna będzie Rosya do ustępstw w tej mierze, bo jej na przyjaźni Niemiec zależy, i dla tego należy jej jak najenergiczniej robić przedstawienia.

AUSTRIA I WĘGRY.

* Wiedeń, 21 czerwca. Wiadomości o klęskach poniesionych przez Czarnogórców i o grożącym już bliższym zajęciu Cetyni przez Turków wywołały w Wiedniu formalną panikę na giełdzie, gdyż z wieściami temi łączono zarazem pogłoski, że Rosya a nawet sama Czar-

ogóra udała się do Austrii, wzywając pomocy i ratunku. Jakby na dobitkę popochnęła prasa węgierska doniosła o rzekomych przygotowaniach wojskowych ze strony Austrii. Wszystkie te wieści niepokojące znalazły dziś głośne echo w tutejszych dziennikach, które zamieszczały alarmujące artykuły, mówią również o krokach wojskowych Austrii o wystawieniu dwóch korpusów, jednego w Siedmiogrodzie, drugiego na granicy serbskiej.

Dzisiejsze dzienniki zajęte są sensacyjnymi pogłoskami i przypuszczeniami. Fremdenblatt wywodzi, że dyplomatyczne środki wystarczą do ograniczenia i określenia rezultatów wojny, ale nie wystarczą do ujęcia w karby samego przebiegu wojny. — Fremdenblatt mniema, że zmobilizowanie i ustawienie dwóch korpusów pod komendą Moliniego i Rodicza są niezbędne. Wymaga tego stanowczo ochrona interesów austriackich. Krok ten Austrii nie będzie miał na celu zaczepnych celów, ale czysto obronne. Ma on wypowiedzieć głośno przestrożę: Noli me tangere!

Fremdenblatt nie uważa sytuacji Czarnogórców za tak rozpaczliwą. Presse przestrzega przed pogłoskami, które deszczem trwogi padły na giełdę i występują przeciw wieściom, jakoby hr. Leiningen miał otrzymać misję ratowania Czarnogórców od katastrofy.

Neue fr. Presse pisze w sprawie ostatnich narad ministerjalnych: W bież. tygodniu odbywały się pod przewodnictwem cesarza narady, w których brali udział prócz ministra wojny także jenerałowie Rodicz i Molinari. Dziś nie podlega bynajmniej wątpliwości, że Austrija wkrótce już chwyci się pewnych środków militarnych. Rozwój wypadków nad Dunajem każe spodziewać się, że Rosyjanie będą próbowali przeprawić się przez Dunaj w dniach ostatnich bieżącego miesiąca, co da niezawodnie hasło do dalszych na naszej granicy komplikacji. Do tego wszystkiego walka w Czarnogórze przybrała kierunek, który każe obawiać się oddziaływania na ludność w Dalmacji. Tak tedy ważne okoliczności zmuszają koniecznością Austrię do powzięcia stanowczych uchwał. Co się zaś dotyczy przedewszystkiem udziału Austrii w akcji dyplomatycznej mocarstw europejskich to jak dawniej tak i teraz koła decydujące wzięły sobie za zasadę, by nieopuścić nawet po pomyślniej ze strony Rosji kampanii, aby rozwiązanie spraw tureckich miało nastąpić jednostronnie tj. przez zawarcie traktatu między Rosją i Turcją i aby przyszłe ukształtowanie krajów na naszej granicy w inny sposób jak na drodze wspólnych uchwał interesowanych tutaj mocarstw. W tej mierze panuje zgoda między Austrią a gabinetami europejskimi, a i Rosya stoi dotychczas jeszcze na tém stanowisku, że uporządkowanie spraw Turcji należy całej pozostawiać Europie.

Dzisiaj zresztą rozszalała się była tutaj pogłoska, że Anglia zamierza, skoro tylko Rosyjanie przekroczą Dunaj i odniosą pierwsze korzyści militarne, otworzyć w powyższym duchu akcyę dyplomatyczną. Ostatnie narady pod przewodnictwem cesarza zajmowały się przeważnie obroną naszych lokalnych interesów na południowych granicach. Obawiają się, że mimo, iż Rosya wpływała na ks. Milana, by zachował się neutralnie, nie uda się powstrzymać Serbię od udziału w akcji, co więcej, nie brak oznak, że w razie, gdyby książe Milan chciał zachować pożądaną cierpliwość, wybuchną w Serbii niepokój. Ewentualność ta, niemniej niebezpieczeństwo, by Serbia nie użyczała powstaniu w Bośni i Hercegowinie nowego palnego żywiołu, a to nie stało się przyczyną ponownych przekraczań granicy przez powstańców, spowodowały uchwałę o konieczności chwycenia się energicznych środków militarnych. Takowe mają na tém polegać, że rozłożone na serbskiej i dalmatyńskiej granicy korpusy pod dowództwem jenerała Rodicza i Molinarięgo mają być postawione w stan „militarnej gotowości.“

Nie idzie obecnie o mobilizacyę, ani o postawienie rzezonnych korpusów na stopie wojennej, lecz jedynie o to, by mieć na każdy wypadek pod ręką 30 do 40 tysięcy wojska. Koła nasze oficjalne kładą szczególniej szys nacisk na to, że idzie tutaj jedynie o „gotowość“, nie zaś o akcyę.

* Peszt, 21 czerwca. Simonyi wniósł w Izbie węgierskiej następującą interpelacyę:

Po pierwsza. Czy rząd po rozpoczęciu ze strony Rosji i już przez dwa miesiące toczącej się wojny przeciw Turcy, po okupacji na szerokie rozmiary przez wojska rosyjskie Rumunii, które kraj ten wzięły za podstawę do swych działań wojennych, wreszcie po ogłoszeniu niepodległości Rumunii — nie uważa paryskiego traktatu pokojowego za zerwany i za naruszoną niekalkulacyjną? Po drugie. Czy wspólny gabinet spraw zagranicznych w porozumieniu z rządem węgierskim uważa osobny traktat pokojowy z dnia 15 kwietnia 1856 za obowiązujący dotąd?

Po trzecie. Jeżeli tak — czy w porozumieniu z dwoma innymi państwami, kontrahującymi i Portą, zrobiono coś, co by temu traktatowi nadało moc obowiązującą i zapewniło Turcy jej niezależność i terytorjalną nienaruszalność?

Po czwarte. Jeżeli dotąd nie w tej mierze nie zrobiono — czy rząd nie uważa obecnej pory za stosowną, aby obadwa mocarstwa kontrahujące — Francją i Anglią — zawezwać, aby poczyniły natychmiast kroki celem zabezpieczenia pokojowego traktatu z dnia 15 kwietnia 1856 roku?

FRANCYA.

* Paryż, 21 czerwca. Wracając raz jeszcze do rozpraw izby deputowanych, podniosimy powtórnie wystąpienie byłego prefekta paryskiego, p. L. Renault, które tém więcej na to zasługuje, ponieważ go i najzapaleńszy przeciwnik nie może pomawiać o radykalizm i ponieważ, będąc dawniej przyjacielem ks. de Broglie, pod którego rządami piastował dawniej wysoką godność, ocenił zamach z 16 maja jedynie i wyłącznie ze stanowiska konserwatywnej stósowności. Dla tego też jego krytyka zamachu, która i pod względem krasomówczym się wyróżniała, tém większe ma znaczenie. Uderzyło w mowie jego mianowicie porównanie ks. de Broglie z ks. Polignac; ostatniego można jeszcze było zdaniem p. Renault uniewinnić — „lecz ty, książę, odezwał się do pierwszego — nie masz ani celu, ani wiary, ani pretekstu!“

Journal des Débats, nie ustając w potępianiu zamachu z 16 maja, oświadczył wczoraj, że jeżeli koalicya, w dniu tym zawiązana, zwycięży, nie tylko rzeczpospolita lecz Francya zarazem w jej nienaturalnych objęciach uduszona zostanie. Przyczem napowiada ministrom obecnym: „Porwani zostaniecie a nie będziecie mogli ocalić ani pokoju na wewnątrz ani na zewnątrz, ani religijnej ani politycznej wolności, ani żadnego z licznych nabytków, za które tyle pokoleń krew swą przelało.“

Ministerstwo tymczasem postępuje dalej dotychczasowym torem. Minister spraw wewnętrznych p. de Fourtou miał nawet w tych dniach oświadczyć: „Na wszystko gotowi, byle Francją ocalić, a jeżeli tego będzie potrzeba, naruszymy nawet prawo.“ Tymczasowo ogranicza się jeszcze na straszeniu opinii publicznej środkami absolutnymi i procesami. I tak wytoczono proces dziennikowi Sentinelle du Jura, — ponieważ ogłosił znaną wiadomość dziennika Bien Public o uruchomieniu armii, a wczoraj skazał tutejszy sąd po-

lięcy poprawczej człowieka na czteromiesięczne więzienie i 100 fr. grzywny za to, że czytając orędzie marszałka, przybite na rogach ulic, zawołał głośno: „O jakże głupia ta mowa“, które to słowo słyszał policjant. Rozporządzone nado, aby mowy pp. Fourtou i Decazes, miane w izbie deputowanych, przybite zostały we wszystkich gminach. Równocześnie wydano rozkaz, aby wszystko zarządzono, co potrzeba, by mowy te nie zostały z murów zdarte.

Książę Napoleon należał do owych 363 deputowanych, co głosowali za porządkiem dziennym izby.

* Od Komitetu wystawy krajowej we Lwowie odbieramy następujące Ogłoszenie.

Mamy zaszczyt podać do wiadomości publicznej, że Komitet krajowej wystawy rolniczej i przemysłowej, która się odbędzie we Lwowie w roku bieżącym, uchwalił dla dogodności wystawców następujące zmiany przepisów programu wystawy, odnoszących się do terminu nadsyłania okazów:

- 1) wyroby przemysłowe przyjmowane będą na placu wystawy od 1 do 20 sierpnia r. b. (zamiast od 15 lipca do 1 sierpnia),
- 2) maszyn wymagające podmurowania, wody lub transmisji, ustawione być mają przez samychże wystawców w najpóźniej do 1 września r. b.

Komitet wykonawczy wystawy krajowej.

Ostatnie telegramy.

(Z biura Wolffa.)

Carogrod, 22 czerwca. Jutro wezmą izby jeszcze raz pod obrady budżet.

Rzym, 22 czerwca. Papież mianował na dzisiejszym konsystorzu trzech biskupów dla Włoch i Hiszpanii — a areybiskupów Mihadrowicza w Zagrzebiu, Kutschkera w Wiedniu i Parvechiego w Bononii kardynałami, a Apostiniego patriarchą Wenecyi.

Wiedeń, 23 czerwca. Z Braili telegrafują: Car przybędzie tutaj 24 bm. i stanie kwaterą w Cassa Vrabisco. Stan wody wynosi 15 stóp i 4 cale po nad stan normalny.

Carogrod, 22 czerwca. Wedle doniesienia Correspondenz Havas wręczyła dziś W. Portę reprezentantom zagranicznym notę, w której oświadcza, że żegluga na suezkim kanale wolna jest dla okrętów neutralnych. W. Portę zarządzi jednak kroki przeciw okrętom nieprzyjacielskim. — Od brzegów Dunaju donoszą, że silne bombardowanie Kalafatu z Widynia zmusiło Rosyan do opuszczenia wyspy naprzeciw Pirgos, którą zajęli Turcy. — Depesze z Erzerum potwierdzają wiadomość, że Mukhtar pasza znajduje się pod Deli-Baba.

Paryż, 23 czerwca. Wedle obiegającej tu pogłoski postanowił rząd rozpisac nowe wybory na dzień 16 września.

Gontaut-Biron ma w dniu 26 czerwca udać się na kilkotygodniowy urlop do Ems.

Wiedeń, 23 czerwca. Z Dubrownika donoszą pod dniem 22 czerwca, że połączenie Suleima paszy z Mizaibem miało w tym dniu nastąpić. W dniu 21 bm. były oba korpusy tylko o dwie godziny marszu oddalone od siebie.

Paryż, 23 czerwca. France dowiaduje się, że admirał ks. Joiville mianowany został dowódcą eskadry na morzu Śródziemnem.

Bukareszt, 23 czerwca. Rosyjanie zrobili kilka rekonesansów w pobliżu wyspy Ghecat. Wczoraj przepłynęło 200 Rosyan Dunaj na łodziach pod Gałaczem i tureckiego brzegu Dunaju nie zastali obsadzonym przez wojska.

Londyn, 23 czerwca. Rada gabinetowa odbyła się w dniu wczorajszym, poczem Disraeli miał posłuchanie u królowej. Pogłoski, jakoby kanclerz państwa miał w poniedziałek wnieść w Izbie niższej o kredyt nadzwyczajny dwóch milionów na przygotowania wojenne, nie są wedle biura Reutersa bez podstawy.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE I POTOCZNE.

POZNAN, 23 czerwca.

* Komitet Spółek odbędzie swe posiedzenie we wtorek dnia 26 bm. o 4 godzinie z południa w Banku Włościańskim.

* Walne zebranie sekcji lekarskiej Towarzystwa przyjaciół nauk odbędzie się dnia 25 bm. w lokulu Towarzystwa przy Miłyńskiej ul. Nr. 35. Początek posiedzenia o godz. 6 z wieczora. Sekretarz dr. Jerzykiewicz.

* Towarzystwo drukarzy polskich obchodzi jutro w parku Wiktoryi uroczystości trziesiętniej rocznicy założenia pierwszej drukarni polskiej. Spodziewamy się, że publiczność nasza weźmie liczny udział w tej uroczystości.

* Na wianki otrzymaliśmy marek dwie od pani S.L., które zarządowi Stelli jednocześnie przesłaliśmy.

* Na dzisiejszym walnem zebraniu zwyczajnem Towarzystwa kolei poznańsko-kluczborskiej reprezentowanych było przy 35 akcyonariuszów 1621 głosów. Dyrekcji i radzie nadzorczej udzielono deszarz z przedłożonych rachunków. Do rady nadzorczej wybrani zostali pp. Orgler, rzecznik z Poznania, Jounne, właściciel dóbr ryckich z Malinia, Ledermanna bankier z Wrocławia i Schweitzer, radca regencyjny z Berlina.

* Obwieszczeniem z dnia 19 bm., zamieszczonem pomiędzy inseratami dzisiejszego Dziennika, donosi magistrat tutejszy, że przy sprzedaży fantów niektórych z lombardu nie wykupionych, okazała się przewyżka, którą do 4 sierpnia rb. z kasy lombardowej odebrać należy.

* Prezes naczelny W. Księstwa Poznańskiego zezwolił, aby dzień ciągnięcia loteryi, urządzającej się na rzecz tutejszego ogrodu zoologicznego, przeniesiony został z dnia 1 lipca na dzień 15 września. Dotąd wszystkich jeszcze losów tej loteryi nie sprzedano.

* Żołnierz 6 pułku chciał sobie wczorajszego wieczora godz. o 1/20 odebrać sobie życie przez to, że skończył z tymczasową służbą. Przeczącym mostem inni żołnierze tegoż pułku skończyli jednak za nim i uratował go z niebezpieczeństwem własnego życia.

* Mieszkająca na W. Garbarach wdowa S. dnia wczorajszego rzucona nagle podczas maglowania paralizem spała nie żywa na ziemię. Lekarz natychmiast przywołany, nie zdołał jej już przywrócić do życia.

* Doniesienia policyjne. Znalezione: szmata dr. weksli, parasol i okrycie dla dziecka, chustka wielka, mały krzyżek z kamyczkiem, parę poczołków małych, szewsk, portnetka, w niej 2 markowa, markowa, złoty, 10 f. monetek z pięciemi i 2 markami pocztowymi 2 rękopisma i 2 numera czasopism lekarskich 4 markami 10 fen., złotem ogniem od 4.

* Kilku biletników wizytowemu, portmonet, papierowemu, chustką szalową, złotą 1 do sądu powiatowego w Jüterbok fachu.

* Dowiadujemy się przemysłowego jako też kolaria, aby jutrzejsza zabawa steczku wypadła jak najświeżo.

* Z tutejszego więzienia negdaj 6 więźniów do rawickiego a.

* List gończy wysłano za rem z Ostrowa.

* Przed mnięj więcej dwoma przedsiębiorcami teatralny Bagelert z Gdańska nioy w Bydgoszczy przedstawienia, które m. a. z do września. Przed kilku jednak dniami ju

Dnia 22 b. m. zasnął w Bogu, opatrzony śś. sakramentami, nasz ojciec i dziad ś. p.

Floryan Sachocki

przeżywszy 89 lat. Pogrzeb odbędzie się w Parlinie dnia 25go a eksportacja dzień poprzednio z Gniezna o 7 wieczorem. W smutku pograżone

Zygmunt

W piętnastym miesiącu życia swego. Stroskami rodzice (3215) Antoni i Pelagia Kasprowiez. Toruń.

Bekanntmachung.

Bei dem am 23. 24. 25. und 28. Mai cr. erfolgten öffentlichen Verkauf der in der hiesigen städtischen Pfandleih-Anstalt verfallenen Pfänder hat sich für mehrere Pfandschuldner ein Ueberschuss ergeben.

Die Eigenthümer der Pfandscheine Nr. 17289 bis 23360 und von Nr. 1 bis 2242 werden hierdurch aufgefordert sich spätestens bis zum 4. August 1877

bei der hiesigen städtischen Pfandleih-Kasse zu melden, und den nach Berichtigung des empfangenen Darlehens und der bis zum Verkauf des Pfandes aufgelaufenen Zinsen und Kosten noch verbleibenden Ueberschuss gegen Rückgabe des Pfandscheines und gegen Quittung in Empfang zu nehmen, widrigenfalls dieser Ueberschuss bestimmungsmäßig an die städtische Armen-Kasse abgegeben und der Pfandschein mit den darauf begründeten Rechten des Pfandschuldners für erloschen erachtet werden wird.

Poznań, den 19. Juni 1877.

Der Magistrat.

Co tylko opuściło prasę znakomite

dzieło Dr. J. H. Reveille-Pavise:

„Starość“

popularny wykład fizjologii, psychologii, medycyny i higieny względnie do wieku starości przełożył

Dr. Franciszek Olśzewski.

Cena 6 marek.

skład główny w księgarni E. Calliera

Z drukarni J. I. Kraszewskiego

(Dr. W. Łebski) w Poznaniu wyszło

i poleca się: (2683)

Kupiec i przemysłowiec

jakim warunkom powinien uczynić za-

datki i inne obywatelskie obowiązki

Dr. Rakowicz.

Poznań 1877. Str. 104. Cena 1,50 M.

za którą pod przepaską franko rozsyła

drukarnia Dr. Łebskiego w Poznaniu.

Dla pp. Księgarzy!

KRONIKA

żałobna rodzin wielkopolskich

itd. zawierająca przeszło 2000 nekro-

logów i około 100 rodowodów,

opartych powiększającą część w aktach grodzkich

a obejmująca wraz z dodatkami w którym

się mieszczą wspomnienia osób zmarłych pod-

czasem druku aż do 15 b.m. lub pominiętych

w głównym dziele, około 40 arkuszy ści-

słego druku, jest na ukończeniu.

Przedpłatcy jest dotąd około 500.

Zamierzam resztę nakładu w ilości 500

egzemplarzy albo ryczałtem, albo w par-

tych po 10 egzempl. za gotówką odstąpić.

Cena przedpłaty wynosi 10 marek; ce-

na sklepowa ustanowiona na 12 marek 15.

Łaskawe w tej mierze oferty przyjmu-

je wprost bez pośrednictwa

Teodor Zychliński

Św. Marcina 48.

Poznań 15 maja 1877.

DRUKARNIA

J. I. Kraszewskiego (Dr. W. Łebski)

W POZNANIU

wykonuje (180)

spiesznie, tanio i poprawnie od najwykreszłych do najzodobniejszych

druki wszelkiego rodzaju

kościelne, polityczne, uczonne, szkolne, kupieckie, fabryczne, ról-

niczne, bankierskie, urzędowe, hotelowe, do Spółek pożyczkowych,

rzemieślników, restauracji i t. d.

Adresować: Dr. W. Łebski w Poznaniu.

DR. OSTROWICZ

lekarz zdrojowy

W LANDEK. (3097)

Technicum Mittweida

(Królestwo Saksa)

Polytechniczno-specjalna szkoła

dla inżynierów-Mechaników; Maj-

strów i t. d. — Planu studiów bez-

płatnie. — Przyjęcie 15 października.

Liczba uczniów około 400.

Kurs przygotowawczy bezpłatny.

3245

3246

3247

3248

3249

3250

3251

3252

3253

3254

3255

3256

3257

3258

Majówka

Stowarzyszenia

Drukarzy Polskich

w Poznaniu

odbędzie się w niedzielę dnia 24 czerwca rb.

W PARKU WIKTORJI,

na którą gości i członków zaprasza

Komitet.

Początek koncertu i premiowych gier

towarzyskich o godzinie 3. Goście

placą 1 M.

Nakładem J. Buszczyńskiego

wysła świeżo całkowita powieść współ-

czesna w 3 częściach, napisana przez

M. D. Chamskiego p. t.:

Nasze życie

i sprzedaje się we wszystkich księgar-

niach po 4 Marki. (2622)

W księgarni Zupańskiego

co tylko opuściło prasę następujące dzieła:

1. tom III dzieł dramatycznych

Szekspera tłumaczenia Stanisława

Koźmiana. Cena 9 M.; I i II tom

kosztują 15 M. (3095)

Biorący wszystkie trzy tomy placy ty-

ko 15 Mr.

2. Podróż nad Renem i w

Szwajcaryi. Cena 6 M.

Zaproszenie do przedpłaty

na

RUCH

SPÓŁECZNO-EKONOMICZNY,

dwutygodnik poświęcony kwestjom ogóln-

ekonomicznym a w szczególności sprawom

społek i zabezpieczeniu.

Wychodzi w Poznaniu (w komisji księgar-

ni J. N. Kamińskiego i Sp.) rok 1877,

5go i 2go każdego miesiąca.

Przedpłata kwartalna w ilości

3 marek przysyłają

pocztą, księgarnie [we Lwowie „Księgarnia

Polska“] i

Ekspedycya

Ruchu społeczno-ekonomicznego.

Poznań, Wilhelmowski plac 8.

KRONIKA

żałobna rodzin wielkopolskich

od r. 1863 do 1 czerwca 1877 r.

z uwzględnieniem znaczniejszych osobisto-

ści zmarłych w tym przeciągu czasu i w innych

dzielnicach Polski oraz na obczyźnie, zawie-

rająca przeszło 2000 nekrologów i

około 100 rodowodów oraz przy-

pisów genealogicznych, wy-

szła z druku i jest do nabycia po 15

marek za egzemplarz i 50 fen. w razie

przesyłki na prowincyi,

w Administracji Dzienn. Pozn. (Wilhel-

mowski plac Nr. 15.)

w Administracji Kurjera Pozn. (w dru-

ku „Nf. 17“) i u niżej podpisanego.

Poznań, 20 czerwca 1877. (3199)

Teodor Zychliński.

Św. Marcina 48.

Antykarnia E. Calliera poszu-

kuje wszystkiego co się odnosi do rodziny

Szeptyckich

a zwłaszcza

X. Józefa Domaradzkiego

panegiryk p. t. Zawód chónorów.

Księgarnia E. Calliera poleca

nowe najdokładniejsze

mapy teatru wojny:

1. Schäfer, mapa Turcji europejsko-

azyatyckiej, m. 1 i 3,000,000 pie-

ciokolorowa. Cena M. 1, z przesyłką

M. 1 fen. 10.

2. Mapa Turcji europejskiej, sztycho-

wana, imp.-format, pięciokolorowa.

Cena M. 1 fen. 50, z przesyłką M.

1 fen. 60.

3. Mapa teatru wojny (w pięciu sek-

cyach) imper.-format. Cena 2 50 M

z przesyłką 2 60 M.

4. Mapa teatru wojny imper.-format, li-

tografowana, różnokolorowa. Cena

2 M., z przesyłką 2 10 M. (naj-

lepsza i najdokładniejsza dotychczas.)

M. 1 fen. 50 z przesyłką 1 M. 60 fen

Pieniądze przyjmują się w znaczkach

pocztowych.

Losy

na

wielką loteryą premiową

celem rozszerzenia

ogrodu zoologicznego

w Poznaniu

są do nabycia w Ekspedycji Dziennika

Pozn. po 3 M. Ciągnięcie 15 września rb

W. REMBOWSKI

dentysta-lekarz

Wrocław, Schuhbrücke Nr. 70.

(róg ulicy Albrechta). (3198)

ROBOTY SZMUKLERSKIE

w jedwabiu, wełnie, złocie, srebrze i t. d.

wykonuje akuracjami. (3240)

Adolf Warschauer

szmuklerz, Rynek Nr. 74.

Prawdziwe

szwajcarskie hafty

po uderzających tanich cenach poleca

Wilh. Fürst a nast.

(3233)

(3234)

(3235)

(3236)

(3237)

Krzyże

i inne nagrobki z marmuru,

piaskowca itd. pięknie i tanio się

wykonują, są zawsze w zapasie

żelazne ogrodzenia do grobów, pły-

ty granitowe i słupy u

B. Loewenherz

nastp.

A. Schlesinger.

Poznań, Brankowa ulica Nr. 14

obok rejencji. (2712)

Dr. Maurycy Zebrowski

z Krakowa był ekstern szpitali paryskich, or-

dynawca będzie na czas kąpielowy w Szcza-

wnicy a w miesiącach leczenia winogrona-

mi i podczas zimy w Meranie. (2997)

Chorujący na podagrę reumatyzm.

Od czterech lat cierpię na sztywne

ogni, przez dwa lata chodzę nie móg-

łem; wielu doktorów uznało mnie

za nieuleczalnego. W szpitalu w Augs-

burgu leżałem roku zeszłego trzy ty-

godnie i z tamtąd puszczono mnie jako

nieuleczalnego. Wtem dostałem przy-

padkiem pańską broszurę, użylem bal-

samu Bilingera* wedle metody zimej

a po tygodniu mogłem już po pokoju

chodzić. Zupnie mieć można zaufanie

do siły leczniczej balsamu i zczyłoby

sobie wypadło, aby każdy lekarz jako

tęz cierpiący użył natychmiast tego

skutecznego, zdrowie przywracającego

środka. (2441)

Augsburg 15 listopada 1876.

Kautzengasse E. 92.

Fryder. Ascherberg, malarz.

* Do nabycia przez aptekę Elsnera

w Poznaniu.

Piwo grodzkie

dubeltowe marcowe

20 butelek za 3 M. wyłącznie

szkła poleca (3137)

W. Sobecki

pod Ratuszem.

K. Kardolińska

Magazyn mód

(1857)

krawiecczyni damskiej

Wilhelm. ul. 17, naprzeciw hotelu de

France poleca na sezon wiosenny nowo-

ści paryskie w wielkim wyborze. Suknie

wykonuje podług najnowszych modeli.

Wszelkie zamówienia na furmanki do

spaceru i podróży uskutecznia tanio

Emmerich

(2563) róg Wolnicy i Małych Garbar.

Wielka berlińska wyprzedaż

Na mocy uchwały likwidacyjnej

jestem upoważniony do sprzedawania

następujących towarów po cenach 5

DENTYSTA

A. Kasrowicz

w Gnieźnie przyjmuje codziennie od 9 do 12 a od 3 do 6 godziny. (2974)
we Wrześni co czwartek u p. Kuczkowskiego.Tylko 40 fenygów
10000wysoko eleganckich przedmiotów przybyło co tylko
i sprzedają się takowe tylko po 40 fen. sztuka.Ogólny zastój handlowy, który przyczynił się do tego, że tak u fabrykan-
tów jak robotników towary się nagromadziły, następcy!

Bazarowi — Bismarcka ulica Nr. 11

sposobność nabycia powyższych partii, który obecnie podaje i Szanownej Publi-
czności Poznania i okolicy **rzadką sposobność** korzystania z taniego
tego nabycia.Towary są wszystkie pięknej i dobrej roboty, przyciemn. wedle najnowszych
wzorów za uderzającą tanią cenę **40 fen.** za sztukę, która zaledwo kosztu roboty
opłaca. Partya ta składa się z wielkiego bardzo wyboru rzeczy damom do stro-
ju służących, medalionów, brosz i kołczyków, krzyży, naszyjników, spłęk po-
dwojnych do włosów, łańcuszków do zegarków, spłęk do chustek, szelek, grze-
bień do włosów, japońskich szklanek i podstawek do butelek, z malaturami
złotymi, puszek do kawy, herbaty, cukru i cykoryi na 1 funt.
Portmonetki, notesy, torebki ścienne, konsole, serwisy dla palaczy, przybo-
ry do zapalenia ognia, ramy do fotografii, przybory do pisania, kółka do kluczy,
koszyki do chleba, kwiatów, owoców i do robotek, towary z marmuru i alaba-
stru, wachlarze, zabawki dla dzieci w największym wyborze, szczotki do rzeczy,
cygarówki, mydła toaletowe itd. i 100 innych jeszcze rzeczy. (2844)

EDWARD TOVAR

Paryż. Erfurt. Halle n. S. Lipsk.

Rue de Bondy 66. Rynek 48. Rynek 1. Peterstrasse 34.

Poznań.

Bismarkowska ulica Nr. 11.

Przy tej sposobności polecam znaczny wybór

artykułów paryzkich

po znacznie niższych cenach ze względu na chwilową stagnację.
Nowe przedmioty po 40 fen. także w znacznym znajdują się
zapasie.

Wilson Corned Beef i ozory wołowe Chicago

w 2, 4 i 6 funt. puszkach, jedyny skład na Poznań i okolice u

IZYDOR BUSCH

(2680) Sapieżyński plac 2.

J. Neumann'a

główny

Skład cygar 55 komandyta w Poznaniu

Fryderykowska ul. 25 naprzeciwko telegraficznego biura.

Prawdziwe import. hawańskie cygara od 150—450 M.
za 1000 Hamburg. bremenskie od 75—250 M. za 1000. Pra-
wdziwe Manilla ff (Haw. & Cort) od 120—180 M. za 1000. Ha-
wańskie Ausschuss (bardzo ulubione) 50—80 M. za tysiąc.Dalej bardzo lubione marki po cenach od 27—100 M. jako to:
Nr. 22 Simbolo, Nr. 19 Zamora, Nr. 51 Regarda, Nr. 119a
Cassilda, Nr. 26 Sphinx, Nr. 30 Carolina, Nr. 86 Flora,
Nr. 117 Tullerias, Nr. 109 Palmito, Nr. 22 Noblessa, Nr.
30 Mathilde, Nr. 119 Valera, Nr. 119lla Cruzado Nr. 27a
Aguia de Oro, Nr. 31 Henry Clay, Nr. 103 Cabinet,
Nr. 82 Legitimidad Londres de Gusto, Nr. 136 Rapidez etc.
wszystkie w doskonałym gatunku, w pudełkach po 50 i 100 sztuk.

Jedyny główny skład cygaret

z fabryki Jean Vouris w Dreźnie.

Skład firm Sulima, Laferme rosyjskich i amery-
kańskich cygaret.Skład firm prawdziw. holenderskich
cygar wolnych od Nikotynu po cenach od 50—66—75 i 100 M
Zamiejscowe zamówienia przesyłają się franko a nie podobające
się marki zamieniają się. (2993)

J. Neumann

Fryderykowska ulica 25 naprzeciwko telegraficznego biura.

Dla rzetelnych zamiejscowych kupców z zaliczką 30.000, 60.000
100.000, 200.000 do 300.000 Marek poszukuje natychmiast
stosownych dóbr ryckich i majątków, i proszę panów właścicieli
mających chęć sprzedaży, aby się niezwłocznie do mnie zgłosili!
IZYDOR LICHT, agent dóbr w Poznaniu.

MARQUE DE FABRIQUE

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

MAIZENA

!WYPRZEDAŻ!

Celem zwinienia naszego

magazynu mebli

otwieramy całkowitą wyprzedaż niż cen fabrycznych.

M. Czarliński i Spółka

(3126)

Poznań.

L'ANISINE-MARC JOCHELSON jest środkiem higienicznym najzu-
pełniej nieszkodliwym, który w jednej chwili uśmie-
rza najgwałtowniejsze cierpienia nerwowe, migreny, bóle zębów itd. Cena 5 franków-
pocztą franco 6 fr. 50 cent za fi-kon. Żądać oryginalnego podpisu w języku rosyjskim-
Skład w Paryżu ulica Le Pelletier 22, w Poznaniu w aptece dr. Mankie-
wicza. (28)FABRYKA
sztucznych wyrobów z włosów.

SKŁAD

szynionów, lok i wkładek.

SKŁAD WARKOCZY.

Ludwik Sorauer,

Poznań, 71. Rynek 71. (2464)

Dr. Władysław Krajewski

lekarz zdrojowy w **Toplicach czeskich** (Teplitz-Schönau) radzi chorem
we własnym mieszkaniu od 1/8 do 9 rano i od 4 do 6 po południu. Mie-
szka w **Toplicach Kaiserhof** (obok Kaiserpark) na dole. (2305)

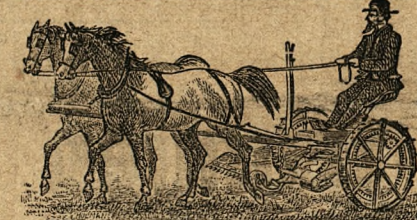
Zdrojowisko

Koenigsdorff-Jastrzeb

Kąpiele żołądka i pa-
rowe, natryskowe,
serwatka, wszelkie
wody mineralne,
specjalność dla
dzieci.Tanie, zdrowe i przyjemne miejsce pobytu.
Nowo zaopatrzone we wszelki komfort. Prze-
pisany park i ogrody, wyborna kapela ką-
pielna, reuniony, gabinet bogaty do czytania.
Lekarze: Dr. Odebrecht, dr. Faupel.Z dworca Petrowitz (ces. król. kolej północna) 3/4 godziny, z Raciborza (Górno-
śląska kolej) 2 1/2 godziny, dobra żwirówka. Furmanki na wszystkich stacjach do dy-
spozycji. Tanie i dobre pomieszkania wskazują jak najchętniej.

Inspekcja zdrojowiska.

(Bade Inspektion.)

Walter A. Wood'a

kosiarki i żniwiarki

Cztery medale w Filadelfii 1876

7000 sztuk sprzedano w Niemczech od

1873 r. Części rezerwowe zawsze w za-
pasie. „Nova Scotia“ aparaty do ostrzeniaJedyny to aparat, który do ostrzenia żni-
wiarek polecić można. Cena Mr. 40.

O wcześnie zamówienia prosi

Walter A. Wood

Berlin, W. Behrenstrasse 7.

Do nabycia w Strzelnie przez p. Szymona Lewinsohna.

Posiedzieliom gorzelni

polecam się do wykonania **aparatów gorzelniczych**
wszelkiego rodzaju.Szczególnie zwracam uwagę na mój nowo ulepszony **fran-
cuskim aparat ciągły**, na którym około 5000 litrów zacie-
ru w godzinie odpalać można a okowita jest czysta i zawiera 90
do 95% podług Trallesa. (1433)

Podejmuję się przerabiania aparatów i wszelkich reparacy.

R. Leporowski

Małe Garbary Nr. 4.

POINÇON DU MÉTAL BLANC

DIT ALFÉNIDE

ALFÉ

NIDE

Prawdziwa Alfénide

Christoffe & Comp.

z rezydencją

W PARYŻU i KARLSRUHE

wszelkie przedmioty z wyśmienitym stemplem

Christoffe po cenach fabrycznych; także

towary po rebrance, jako też naczynia

z Britania metalu, nowego srebra, samo-
wary rosyjskie, maszyny wiedeńskie do

kawy, serwisy posrebrzane i sprzęty kościelne, wszystko z najlepszych

fabryk w wielkim wyborze po cenach jak najtańszych lecz stałych poleca hand-
del materiałów piśmiennych i galanterii (2847)

ANTONIEGO ROSE

w Poznaniu w Bazarze.

MIECHY PAS SKÓRY

do skórzane na

zboża, wełny, maki etc. parciane i gumowe uprząż etc.

Artykuły techn. dla gorzelni, młynów, mączkarni

itd. jako to: wszelkie towary gumowe, liny drutowe, węże parciane, szkła do
kotłów, pakunki, smarowniki, alzakie kamienie, Manchety, skórę do pomp,
skórę do szycia etc. polecają (3149)

Orłowski & Co.

Poznań, Jezuitska ul. Nr. 1.

Handel porcelany i szkła

J. Kusztelana

w Poznaniu w Bazarze wyprzedaje wazony od najtańszych cen, kieliszki
do szampańskich, kieliszki do wina, kieliszki do piwa białe
tuzin od 3,50 M., talerze, szklanki, kieliszki, ramy do obrazów i lustra po
najtańszych cenach. (125)

Największy
skład obuwia
i
warsztat
(1707)

daje sposobność Szano-
wnej Publiczności wedle
życzenia nabycia obuwia
wszelkiej jakości. Za-
mówienia na nowe i re-
paracje wykonują się
spiesznie i akuracie. Ceny **umiarkowane.**

J. Skóraczewski
szewc. Stary Rynek Nr. 55 I piętro.

Mycathanon (śmierć grzybów).
Od 1861 r. przez władze i techników budowniczych doświadczony środek
do radykalnego wygubienia i zapobieżenia **grzybom domowemu**, prepa-
rat do impregnowania drewna i przeciw gniciu. (2950)
Sprawozdanie, przepis użycia i cennik rozsyłają na życzenie bezpłatnie i fr.
BERLIN, W. Leipzigerstr. 167. **Vilain & Co.** fabryka chemiczna.

A. Hyrszfeld
handel szkła przy Wrocławskiej ulicy 21.
poleca:
kieliszki francuskie tuzin od 5 Mrk.
kieliszki czeskie tuzin od 4,75 Mrk.
szklanki dubeltowe tuzin od 2,80 Mrk.
szklanki i kieliszki krajowe tuzin od
1,20 Mr.
oprawne obrazy i lustra. (2093)

podejmuje:
Oprawę obrazów w najnowsze ramy
antyczne, brukuśskie, kołofskie i ber-
lińskie.
Oszklenia całych budowli jak i wszel-
kie reparacje szklarskie.
Oszklenia okien kościelnych.

Ozonowa
woda tj. elektryczny kwasoród do picia i wzięwani-
powiększa natychmiast apetyt, sen, trawienie i po-
prawia cerę twarzy przez czyszczenie krwi i wzmo-
czenie systemu nerwowego nawet w najuporczywszych
razach. Polecenia godną jest mianowicie cierpiącym na pierś, serce i nerwy (ślabość)
a skutecznie używa się przeciw dyphtheritis. 6 but. koncent. wraz z opak. 8 Mark.
w Poznaniu u S. Sobieskiego w Bazarze. Prospekt bezpłatnie. Składy zakładają się
Burekhardt, aptekarz (Grell & Radlauer),
Berlin W., Wilhelmstr. 84. (1711)

Na obecną porę polecam wielki zapas
kapeluszy słomkowych
również pilśniowych i jedwabnych. (1708)
Niemniej czapek, rękawiczek, krawat, la-
sek, parasoli, poduszek satianowych, kufrów
do podróży, portmonetek. Dla Sz. Duchowieństwa
obojezki i birety po cenach umiarkowanych.

C. Adamski,
Bazar.
SULTANIA
Skład cygar i cygaret
Wilhelmowska ul. Nr. 18.
poleca nowe gatunki
Aida 100 a 5 Mrk.
Piccolo 100 a 2 Mrk.
Fatinitza 100 a 2,50 Mrk.
Rennert 100 a 6 Mrk.
Oprócz tego wszystkie gatunki z fabryk **Sulimy, Wellera, Prze-
deckiego, Orient,** oraz cygara importowane hamburgskie i krajowe
po jak na tańszych cenach. (3029)

NEMEZYS!
Jako odpowiedź na „drugą odprawę” pana Jędrzeja Saxleh-
ner w Buda-Peszt, właściciela źródła gorzkiego Hunyady Já-
nos, możemy dziś panom lekarzom i P. T. publiczności podać bar-
dzo ważną wiadomość, że królewsko węgierskie ministerstwo
spraw wewnętrznych wiadomione o bezprawnym nadużyciu,
jakiego się pan Jędrzej Saxlehner od lat wielu dopuszcza - w
wodę gorzką Hunyady János, zarządził pod liczbą 25259, w
interesie zdrowia i kredytu węgierskich wód gorzkich najsurowsze
śledztwo. Śledztwo przeciw panu Saxlehner i jego Hunyady Já-
nos w dom gorzki jest w biegu i nie obojętnie nam wiadom
swego czasu panów lekarzy i P. T. publiczności o jego rezultacie.

Bracia Loser, Buda Peszt
właściciele Buda peszteńskiego źródła
gorzkiego Rákoczy.
(3234)

Zakład wodociągu i fabryka wyrobów metalowych
St. Ofierskiego
Rynek 16/17
zakłada kąpiele,
wodotryski, klozety
itp. **pumpy żelazne** Wszelkie wyroby maszynowe
urządzenia we wszystkich gatunkach. ciał do drzwi i okien.

HOGG, APTEKARZ, 2, RUE DE CASTIGLIONE, PARTÉ JEDYNY PREPARATOR.
PILULE de PEPSEINE de HOGG
PIGULEKI Z PEPSEIN HOGGA.
Preparatowi temu nadano specjalnie kształt pigulek dla zabezpieczenia go od wpływu po-
wietrza; zachowano tym sposobem wszelkie właściwości temu nader pożądanemu lekarstwu i uczy-
te skuteczność jego niezmienną. — Pigulki Hogga przygotowały się w trojaki sposób i
1. PIGULEKI HOGGA z CZESTEJ PEPSEIN przeciwko upośledzonemu trawieniu, goryczy,
niemności i innym przypadłościom specjalnym żołądka.
2. PIGULEKI HOGGA z PEPSEIN w połączeniu z żelazem odozwozonym przez wodoród
przeciw słabościom żołądka powikłanym niedokrwistością, niemocą ogólną, etc., bardzo są
wzmocniające.
3. PIGULEKI HOGGA z PEPSEIN w połączeniu z lodanem żelaza niepodlegającym rozkła-
dowi, przeciw słabościom skrofulicznym, lymfatycznym, siłilicznym i pierściowym.
PEPSINA przez połączenie z żelazem i lodanem żelaza łagodzi właściwości drażniące jakie lodan
żelaza wywiera na żołądek osób nerwowych i drażliwych. — Pigulki Hogga sprzedają się je-
dyne we flakonach triogramowych i znajdują się w głównych aptekach.
Dostać można w Poznaniu w aptece Dra Mankiewicza. (7)

Dla cierpiących

chorych każdego rodzaju można z wszelkiego przekonania używać tyśiąckrotnie dokazanych, w Dr. Airy'a leczenia naturalnej opisanego leczenia metodzie polecić. Toż w więcej niż 68 wydań, teraz i w języku polskim, wyszła dzieło, 500 stronnie i pełna książka, kosztuje tylko 1 Mrk. i można otrzymać we wszystkich księgarniach albo wprost z nakładu Richtera w Lipsku (Richters-Verlags-Anstalt in Leipzig), który zakład itd. na żądanie także 100 stronnie obejmujących wyciąg z owego gratis i franco do przekonania przesyła. (329)

OKNA

z lanego żelaza

dla stajen i drzwi mieszkalnych wedle gotowych modeli oraz wedle każdego rysunku poleca (2449)

S. J. Auerbach

właściciel leżarni żelaza Auerbachów w Dracku pod Krzyżem.

J. Urbankiewicz

Wilhelmowski plac 4, I piętro. poleca wielki wybór zagranicznych i krajowych matery, na porę wiosenną i latową, (121)

ubioru kompletne od 12 tal. paletoty latowe od 10 tal. marynarki, surduty i fraki od 8 tal. spodnie od 3 1/2 tal. kamizelki od 1 1/2 tal. Gotowe futra do podróży, marynarki i paletoty futrem podsyte jako też wszelkie wyroby kuśnierskie. Stare futra przerabia się i przemienia na nowe.

Fejerwerki
Poznań, Wilhelmowska ul. 21

Bengalskie ognie, lampiony przedmioty do gry na wolnym powietrzu poleca (2716)

WUNSCH

obok biblioteki Raczyńskich.

PIWO

KULMBACHSKIE

w saskach i butelkach poleca (124)

W. Sobecki

pod Ratuszem.

Universal
Waschmitte
HUNKEL & CO
AACHEN.
Wollwäscher für alle. Bedeutende Erfindung an Zeit und Kosten. — Die Wäsche wird ohne Bleiche, Seifen und weissen verfahren gereinigt. — Reinigung der Gardinen und Spitzen ohne Bleichung. — Gänzliche Unschädlichkeit für die Wäsche garantiert. — Proben zu genügenden Bedingungen gratis und franco. — Dépôts zu errichten gesucht.

Prawdziwy proszek perski

za funt 3 marki.

Ziółka i esencje na mole

za funt 2 marki poleca

R. Barcikowski

(3254) Poznań, Bazar.

Panom właścicielom dóbr

ma zaszczyt podpisana agentura generalna donieść uniżenie, że

Szląski akcyjny bank kredytu gruntowego

działa obecnie w najobszerniejszym zakresie pożyczek nie wypowiadających i amortyzujących się na otaksowane przez Ziemstwo dobra nawet polistach zastawnych jako też obok nich wypowiadających także i to pod naderpomyślnymi warunkami. Pod temi samymi pomyślnymi warunkami daje się pożyczki na grunta miejskie.

Wnioski o pożyczki załatwiają się w jak najkrótszym czasie i jak najłatwiej. Do ich przyjmowania upoważniona jest a oraz gotowa do udzielania każdego bliźszego objaśnienia

Generalna agentura **Maurycy Schoenlank**, Poznań, Szewska ulica 20.

FABRIKZEICHEN

CHRISTOFLE

Christofle & Co. Paryż i Karlsruhe
FABRYKA
prawdziwej
Alfenidy, pozłacanych i posrebrzanych robót itd.
Zwracamy ponownie uwagę na to, że **reprezentacja nasza** wraz z składem na **Poznań** znajduje się **TYLKO** przy **Wilhelmowskim placu Nr. 1** u pana **Wilhelma Kronthal'a** fabrykanta lamp i że każda sztuka z naszej fabryki musi mieć stempel **Christofle**.

STEMPEL FÜR WEISSER METALL

ALFÉ NIDE

CHRISTOFLE

Przeciwno siwiznie
pod gwarancją
prawdziwy i najlepszy **regenerator** przywracający pierwotny kolor i siłę włosów. Cena oryginalna butelki 2,50 M. poleca (119)
Leon Kuczyński
fryzjer i regenerator włosów. Wilhelmowski plac 10.

Brzytwy i paski
do ostrzenia
najlepszego gatunku poleca (3228)
C. Preiss
teraz Stary Rynek Nr. 7, przy świętym Janie. Tamże ostrzą się także brzytwy starannie i reparaują.

WODY MINERALNE
wprost sprowadzone, **sole i soki do kąpielu** po cenie niższej u
R. Barcikowskiego
w Poznaniu.

Mydło toaletowe
bardzo orzysujące (3230)
COLD-CREAM mydło w prawdziwym tylko towarze do nabycia u
L. Eckart
i Stry. Marcin Nr. 14, handel perfum i drogerii.

Farbę pokostową, lakier i froter na podłogi, farbę żywiczną na drzewo surowe w trwałym gatunku poleca tania (3257)
R. Barcikowski
Poznań, Bazar.

Wozy huśtające, wózki dla dzieci, materace do wózków, kolapatentowane itd. po cenach wyprzedających w handlu galanterii i artykułów dla panów
S. Neumann
Wilhelm. plac 3, Hotel du Nord.

Java-Brasil cygar
dawniejsza cena 14 tal., sprzedaje dla ich wyprzedzenia teraz za 11 tal. tysiąc. (3109)
Zamówienia od 500 sztuk począwszy franko.
Franciszek Kreski.
Bydgoszcz.

Wszystkie cierpienia nerwowe każdej chwili ustępują po użyciu pigułek anti-nerwalgicznych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 28 w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. **Gallego i Splessa**. (9)

Wielkie miski, wazy, dzbanki do kawy na całe i pół porcy i inne rzezy porcelanowe, tace w rozmaitych wielkościach, szlifowane rzeczy ze szkła jako to: szklanki do wody, wina, szampa, karafki itp. po bardzo tanich cenach.
Smarowidło do wozów, oliwę do maszyn parowych etc. poleca hurtownie i częściowo tania (3255)
R. Barcikowski
Poznań, Bazar.

trumien
DREWNIANYCH i metalowych polecam takowe pod gwarancją po cenach fabrycznych. Odporadającym z drugiej ręki daję stósowny rabat.
Fabryka parowa budowlana i trumien J. Zeylanda. Nr. 49 róg ulic Wielkie Garbary Wszystkich Świętych Nr. 49 w Poznaniu.

Sok malinowy z gór szlaskich poleca w butelkach po 1 marce i na funty J. JAGIELSKI w Ryńku (1336)

Nauczycielka muzykalna poszukuje miejsca — post. restante **M. M. Poznań.** (3257)

Wielka partya pięknych
Java-Brasil cygar
dawniejsza cena 14 tal., sprzedaje dla ich wyprzedzenia teraz za 11 tal. tysiąc. (3109)
Zamówienia od 500 sztuk począwszy franko.
Franciszek Kreski.
Bydgoszcz.

Wszystkie cierpienia nerwowe każdej chwili ustępują po użyciu pigułek anti-nerwalgicznych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 28 w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. **Gallego i Splessa**. (9)

Wielkie miski, wazy, dzbanki do kawy na całe i pół porcy i inne rzezy porcelanowe, tace w rozmaitych wielkościach, szlifowane rzeczy ze szkła jako to: szklanki do wody, wina, szampa, karafki itp. po bardzo tanich cenach.
Smarowidło do wozów, oliwę do maszyn parowych etc. poleca hurtownie i częściowo tania (3255)
R. Barcikowski
Poznań, Bazar.

trumien
DREWNIANYCH i metalowych polecam takowe pod gwarancją po cenach fabrycznych. Odporadającym z drugiej ręki daję stósowny rabat.
Fabryka parowa budowlana i trumien J. Zeylanda. Nr. 49 róg ulic Wielkie Garbary Wszystkich Świętych Nr. 49 w Poznaniu.

Sok malinowy z gór szlaskich poleca w butelkach po 1 marce i na funty J. JAGIELSKI w Ryńku (1336)

Nauczycielka muzykalna poszukuje miejsca — post. restante **M. M. Poznań.** (3257)

Wielka partya pięknych
Java-Brasil cygar
dawniejsza cena 14 tal., sprzedaje dla ich wyprzedzenia teraz za 11 tal. tysiąc. (3109)
Zamówienia od 500 sztuk począwszy franko.
Franciszek Kreski.
Bydgoszcz.

Wszystkie cierpienia nerwowe każdej chwili ustępują po użyciu pigułek anti-nerwalgicznych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 28 w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. **Gallego i Splessa**. (9)

Wielkie miski, wazy, dzbanki do kawy na całe i pół porcy i inne rzezy porcelanowe, tace w rozmaitych wielkościach, szlifowane rzeczy ze szkła jako to: szklanki do wody, wina, szampa, karafki itp. po bardzo tanich cenach.
Smarowidło do wozów, oliwę do maszyn parowych etc. poleca hurtownie i częściowo tania (3255)
R. Barcikowski
Poznań, Bazar.

trumien
DREWNIANYCH i metalowych polecam takowe pod gwarancją po cenach fabrycznych. Odporadającym z drugiej ręki daję stósowny rabat.
Fabryka parowa budowlana i trumien J. Zeylanda. Nr. 49 róg ulic Wielkie Garbary Wszystkich Świętych Nr. 49 w Poznaniu.

Sok malinowy z gór szlaskich poleca w butelkach po 1 marce i na funty J. JAGIELSKI w Ryńku (1336)

Nauczycielka muzykalna poszukuje miejsca — post. restante **M. M. Poznań.** (3257)

Wielka partya pięknych
Java-Brasil cygar
dawniejsza cena 14 tal., sprzedaje dla ich wyprzedzenia teraz za 11 tal. tysiąc. (3109)
Zamówienia od 500 sztuk począwszy franko.
Franciszek Kreski.
Bydgoszcz.

Wszystkie cierpienia nerwowe każdej chwili ustępują po użyciu pigułek anti-nerwalgicznych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 28 w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. **Gallego i Splessa**. (9)

ZATWARDZENIU

zapobiega się i leczy przez użycie pigułek roślinnych **Cauvaina.**

Przepisywane przez lekarzy francuskich i zagranicznych od lat 30 zawsze z wielkim powodzeniem, ponieważ składają się wyłącznie z roślin, nie sprawiają żadnego ani kole i mogą się używać jako środek orzeźwiający, oczyszczający krew lub sprawujący przeczyszczenie. Metoda użycia w polskim języku. Wymagać należy, aby pigułka Cauvaina znajdowała się w pudełku kartonowych włożonych w pudełko blaszane i aby na każdej pigułce znajdował się napis Cauvin, w Paryżu Rue Saint Quentin 24.

Dostać można w Poznaniu w aptece p. Mankiewicza i Barcikowskiego w Bazarze we Lwowie w aptece pana Karola Mikolascha i Z. Ruckera; w Krakowie w aptekach pp. Józefa Trauczyńskiego i W. Redyka; w Brodach w aptece p. Kullak i pan Franzos. (16)

Pralnia wełny Karola Heinego w Rottenburgu n/O.

wełnę march - poen i wrocławsko - swidnicko fryburskiej kole, przyjmuje i w roku także bieżącym pod znanymi warunkami każda ilość wełny do fabrycznego wyprania, pośredniczy w sprzedaży wełny pranej za gotówką jako też za życzeniem w jej lombardowanie. Miechy do brudnej wełny są bezpłatnie na usługi a każde żądane objaśnienie daje się jak najchętniej. (2390)

Biuro techniczne i inżynierskie
PATENTOW
Wyrabia i z pieniędz Patentu w EUROPIE i AMERYCE. Przekonstruowanie technicznie niedoskonałe Wynalazki. Znajduje się przygotowanie wszelkiego rodzaju technicznych przedmiotów projektów, kosztorysów, planów, wykonaniem tychże całościom, jak również pośrednictwem w kupnie, ustanowieniu i wprowadzaniu w ruch maszyn i aparatów etc.

Informacje i korespondencje zawiązuje się w językach, polskim, rosyjskim, francuskim i niemieckim. Specjalnie zajmuje się kopalniami, żelaznią i fabrykami. Bezpośrednio z pomocą Pary i oraz stałym obsłudze, Dachów i Budowl żelaznych.

Prospecty udziela się franco. J. BRANDT & G. W. NAWROCKI w Berlinie SW. Kochstr. 2.

Ave Regina Liquorum
Carinal de Sordis 1602
An
La liqueur St. Emilion
Donne un courage de lion
Et rend à la froide vieillesse un courage de jeunesse.

Królowa likworów „St. Emilion“, powszechnie używany w południowej Francji i polecany przez doktorów na wszelkie choroby żołądkowe. Skład główny u **A. Cichowicza** w Poznaniu i **Hipolita Robińskiego** w Krotośnie. Panom handlującym odstępuje się rabat. (2914)

Wieś rycerska
o 2600 morgach arealu jest od 1go lipca roku bieżącego do wydzierżawienia. Bliższych szczegółów udziela **Ellerbeck** (3203) radzca sprawiedliwości. Gniezno, 20 czerwca 1877.

Dla kupujących dobra. Wielki wybór korzystnie położonych dóbr w W. Księstwie Poznańskim każdej żądanej wielkości wskazuje po cenie odpowiedniej wartości do nabycia **Gerson Jarecki** Magazynowa ul. 15 w Poznaniu. (2515)

Kwas karbolowy
Wapnik karbolowy
swojej fabryki do desinfekcji poleca hurtownie i częściowo najtaniej (3253)
R. BARCIKOWSKI. Poznań, Bazar.

Dla właścicieli gorzelni.
Z powodu powiększenia ruchu jest do sprzedania użyć się jeszcze dający **parownik Henzego** na około 40—42 centr. kartofl. z armaturą. Dominium **Nieder - Grossenborau p. Kożuchówem** (Freistadt) w Szl. (3214)

DOM
mój przy Starym Ryńku Nr. 25 obok Ratusza, w którym dotychczas handel towarów szewskich prowadzi, jest wraz z kramem do każdego procedera zdatnym, od 1go października r. b. dla zwinienia interesu do wydzierżawienia lub sprzedania. (3144)
H. Nowakowski
przy Ogrodowej ul. Nr. 1/2.

Pomieszkawanie
II piętrze, 4 obszerne 2 oknawe pokoje z przynależnościami są od 1 paźdz. do wynajęcia **Piekary Nr. 6.** (3183)

Wielkie Garbary 36. na III p. od 1. października r. b. do wynajęcia 2 pomieszkawania o 5 i o 8 pokojach z 2 kuchnią, kłosem, wodociągami i przynależn. (3239)

Pomieszkawanie
składające się z 4ch wielkich pokoi, kuchni, sklepu, drewnika jest do wynajęcia od **św. Michała na Grobli Nr. 22.** (2849)

Na dłuższy czas jest w środku miasta **meblowany pokój** dla 1go lub 2ch panów zaraz do wynajęcia; gdzie? wskaze
p. Lisiecki, Szeroka ul. 2.

Od 1go lipca r. b. pokój o 2 oknach przyjeżdżamy na 1 piętrze do wynajęcia. (3243)
Poznań, Stę. Wojciech Nr. 37.

POMIESZKANIA
II piętr. 4 obszerne pokoje z 2 oknami z przynależnościami, III piętr. 3 pokoje i gabinet syp. z przynależnościami od 1 października do wynajęcia **Piekary Nr. 6.** (3183)

z porządnego domu; zdalna do wszelkiej pracy, poszukuje miejsca do posługi lub prasowania. (3190)
K. Kasprowicz.
SZEROKA UL. Nr. 13, w podwórzu II. p. Poszukuje się od 1go lipca r. b.

owczarza.
wolnego od wojskowej, opatrzonego w dobre świadectwa z odpowiednią kaucją. Zgłoszenia przyjmują się pod lit. A. Z. post. rest. Wolskwa. (3200)

OGRODOWEGO
znającego się dobrze na chodowaniu nasion, warzyw, szkółek i na orance-ryi, doskonałego poleconego, poszukuje na bardzo dobre miejsce **Ludwik Kunkel** w Poznaniu. Kopie świadectw przyłączyć. (3206)

Korzystną posadę dla (3155)
pisarza gosp.
wskaze handel pana **Kuczkowskiego** we Wrześni. Zgłoszenia franco. Tylko dobre polecenia zostaną uwzględnionymi.

Biuro moje rekomendacje poleca dobrych urzędników gospodarczych, pisarzy, ogrodników, kucharzy, służących, gospodynie, panny służące, kucharki, pokojówki itd.
A. Maciejewska. (3232) Gołębia ul. Nr. 4.

Po wielkich feriach rozpoczynam **kurs tańca** w Wągrowcu; do Rawicza przybędę później na kurs. (3229)
Rochacki
metr tańca.

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

BERLIN, 22 czerwca.				Niemiec. bank hyp. w Meiningen				Brzesko-grajewska				Warsz. listy zast. miejskie				Obligacje miejskie				Gorno-szl. lit. A. i C. ak. z 3 1/2			
				Stowarz. dyskontowe				Kolej Rudolfa				Ameryk. 6% poź. 1881/6				dito				dito lit. B. ak. z 3 1/2			
				Gotajski bank kredyt.				Marchijsko-poznańskie				Ameryk. dto poź. 1885/6				Szląskie listy zastawne				Wsch. pruskie po. ak. z 4			
				Kwileckiego i Sp. bank				Górnośląz. kol. lit. A. C.				Ameryk. 5% fund. poź. 5				Szląskie listy rent.				Kolej po pr. brz. Odry			
				Meinigski bank kredyt.				dito				Renta francuzka								akowe załt.			
Prusk. poź. ukonsolid.				4 1/2	103.60 p.	Austr. zakład kredyt.				5	225.50-224.50-224.	Rumuńska pożyczka								Starogardzko-pozn. ak. z 4 1/2			
dito				4	95.10 p.	Poznański bank prowinc.				4	99.25 z.									Brześć-graj. akc. z 5			
Oblig. długu państwa				3 1/2	92.50 p.	Bank Rzeszy niemieckiej				4 1/2	154.75 p.									Galic. kol. K. Ludw. ak. z 5			
Prem. poź. państw. z 1855				3 1/2	145.50 p.	Prowinc. stowarzyszenie dyskontowe				5	77.25 p.									Kolej Rudolfa akc. z 5			
Listy zastawne wschodnio-pruskie				3 1/2	83.50 p.	Szląskie stowarz. bank.				4	82.25 p.									Austr.-fr. kol. państw. ak. z 5			
																				dito poźn.-ach. ak. z 5			
																				dito po-państwa (Lomb.)			
																				akowe załt.			
																				Rumuńska			
																				Rosyjska ko			
																				Warszawsk			
																				Warszawsk			